

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Paleobotanika és palinológia

Egyetemi tanév 2026-2027

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2. Kar	Biológia Geológia
1.3. Intézet	Geológiai
1.4. Szakterület	Geológia
1.5. Képzési szint	Nappali alapképzés (BSC)
1.6. Tanulmányi program/ Képesítés	Geológia/Geológus
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Paleobotanika és palinológia			A tantárgy kódja	BLX0034
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	dr. Tanțău Ioan professzor				
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Tanțău Ioan professzor				
2.4. Tanulmányi év	2	2.5. Félév	4	2.6. Értékelés módja	Évk. ellen.
2.7. Tantárgy rendszere	Választható			2.8. Tantárgy típusa	Szaktárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1. Heti óraszám	4	melyből: 3.2. előadás	2	3.3. szeminárium/labor/projekt	2
3.4. Tantervben szereplő összórászám	56	melyből: 3.5. előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása (ET)					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					18
Szemináriumok/ laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása (nagyobb vagy egyenlő a tantárgy naptárában az ellenőrzési feladatokra előírt összórászámmal)					14
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					14
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					0
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórászama					70
3.8. A félév összórászama					126
3.9. Kreditszám					5

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. tantervi	a hallgató képes az alapvető őslénytani, üledékes kőzettani és általános földtani fogalmak használatára
4.2. kompetenciabeli	alapszintű jártasság a a geológiai adatok elemzésében és értékelésében

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	táblával, laptoppal, videovetítővel és megfelelő szoftverrel (PowerPoint, Word, multimédiás programok, Internet) ellátott előadóterem
5.2. A szeminárium/ labor lebonyolításának feltételei	tanulmánygyűjtemény, binokuláris mikroszkópok, mikropaleontológiai laboratórium

6.1. A tanulmányi program elvégzése során elsajátított kompetenciák (a tantervből kell átvenni)

Szakmai kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CP1	A geotudományok alapvető fogalmainak ismerete: fizikai geológia, mineralógia, petrológia, rétegtan, paleontológia, szerkezetföldtan és geotektonika.
CP5	A végzett hallgató képes geológiai adatokat gyűjteni terepi munkák és laboratóriumi vizsgálatok során, valamint szakirodalmi forrásokból.
CP6	A végzett hallgató képes rétegtani, kőzettani, szerkezeti, paleontológiai és geofizikai adatok elemzésére és értelmezésére.
CP8	A végzett hallgató képes geológiai adatokat értelmezni oktatási, tudományos vagy alkalmazott célra.
CP15	A végzett hallgató bizonyítja, hogy képes az instrumentális módszerekkel nyert eredmények értelmezésére.
Transzverzális kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CT1	A végzett hallgató képes tudományos információkat írásban és szóban egyaránt világosan és érthetően közölni.
CT3	A végzett hallgató képes idegen nyelvet használni szakmai dokumentációhoz és kommunikációhoz.
CT13	A végzett hallgató képes önálló tanulási és dokumentációs tevékenységeket irányítani.
CT15	A végzett hallgató képes érdeklődést tanúsítani a folyamatos képzés és a szakmai fejlődés iránt.

6.2. A tanulmányi programra jellemző képzési eredmények (a tantervből kell átvenni)

A tantárgy által megcélzott tanulási eredmények		
Kompetencia kódja	Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)	Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
CP13	13. A geológiai kutatásokban alkalmazott módszertani és értelmezési keretek kritikus elemzése.	13. Modern eszközök, technikák és módszerek használata geológiai adatok elemzésére és ábrázolására.
CP15	15. A geológia alkalmazott szerepének megértése műszaki, gazdasági és környezeti döntések megalapozásában.	15. Geológiai megoldások és foratókönyvek javaslata konkrét problémákra (erőforrások, környezet, kockázatok).

7. Tárgy-specifikus tanulási eredmények

Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)
1. A hallgató azonosítja a fosszilis növénymaradványok fontosabb jellemzőit.
2. A hallgató azonosítja a palinomorfák felismerésében és meghatározásában fontos morfológiai bélyegeket.
Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
1. A hallgató elemzi a palinomorfák felismerésében és meghatározásában fontos bélyegeket.
2. A hallgató alkalmazza a fosszilis növénymaradványok és palinomorfák vizsgálatát a geológiai kutatásokban.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető a paleobotanikába: a paleobotanika tárgya és a paleobotanikai kutatások története	Elbeszélés interaktív elemekkel, vita	2 óra
2. A telepes növények (Tallophyta)		2 óra
3. A hajtásos vagy száras növények (Cormophyta): Pteridophyta (Psilopsida, Lepidopsida, Arthrospida, Filicopsida)		2 óra

4. A nyitvatermők (Gymnospermatophyta): Pteridospermopsida, Cycadopsida, Cordaitopsida, Coniferopsida.		2 óra
5. A zárvatermők (Angiospermatophyta): Monocotyledonatae, Dicotyledonatae.		2 óra
6. A földtani múlt fosszilis növényei és azok litogenetikai jelentősége		2 óra
7. A növények ökológiája és paleoökológiája		2 óra
8. A palinomorfák morfológiája és szerkezete: Acritarcha, Chitinozoare, Dinophyceae, Tasmanaceae		2 óra
9. A spórák morfológiája és szerkezete. A spórák morfológiai osztályozása.		2 óra
10. A nyitvatermők pollenjének morfológiája és szerkezete, valamint morfológiai alapú osztályozása.		2 óra
11. A zárvatermők pollenjének morfológiája és szerkezete, valamint morfológiai alapú osztályozása.		2 óra
12. Palinorétegtan: precambrium és paleozoikum		2 óra
13. Palinorétegtan: meozoikum és kainozoikum		2 óra
14. Írásbeli vizsga	Számonkérés-ellenőrzés	2 óra
Könyvészet Andreánszky, G., 1954. Ősnövénytan. Akadémiai Kiadó, Budapest. Dragastan, O., Petrescu, I., Olaru, L., 1980. Palinologie. Ed. Didactică și Pedagogică București. Givulescu, R., 1996. Turbăriile fosile din Terțiarul României. Ed. Carpatica, Cluj-Napoca. Molnár, B., 2002: A Föld és az élet fejlődése. 360 p, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. Petrescu, I., 2003: Palinologia Terțiarului. Ed. Carpatica, Cluj-Napoca. Petrescu, I., Dragastan, O., 1981: Plante fosile. Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 471 p. Podani, J., 2015. A növények evolúciója és osztályozása: rendhagyó rendszertan. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A növénymaradványok fosszilizációjának törvényszerűségei.	Interaktív bemutató, esettanulmányok, csoportos és egyéni munka	2 óra
2. A levelek morfológiája		2 óra
3. A paleobotanikában alkalmazott kutatási módszerek.		2 óra
4. A Pteridophyta Phylumba tartozó maradványok tanulmányozása.		2 óra
5. A Gymnospermatophyta Phylumba tartozó maradványok tanulmányozása.		2 óra
6. Az Angiospermatophyta Phylumba tartozó maradványok tanulmányozása.		2 óra
7. A növények evolúciója a földtörténet során.		2 óra
8. A palinológiában alkalmazott kutatási módszerek.		2 óra
9. A palinomorfák morfológiája és szerkezete		2 óra
10. A palinomorfák morfológiája és szerkezete		2 óra
11. A palinomorfák morfológiája és szerkezete		2 óra
12. Grafikus módszerek a kvantitatív és kvalitatív palinológiai kutatások eredményeinek ábrázolásában.		2 óra
13. A palinológiai kutatások eredményeinek értékelése.		2 óra
14. Ismeretfelmérő teszt és az összefoglaló tanulmányok bemutatása	Értékelés-számonkérés	2 óra
Könyvészet Andreánszky, G., 1954. Ősnövénytan. Akadémiai Kiadó, Budapest. Dragastan, O., Petrescu, I., Olaru, L., 1980. Palinologie. Ed. Didactică și Pedagogică București. Givulescu, R., 1996. Turbăriile fosile din Terțiarul României. Ed. Carpatica, Cluj-Napoca. Molnár, B., 2002: A Föld és az élet fejlődése. 360 p, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. Petrescu, I., 2003: Palinologia Terțiarului. Ed. Carpatica, Cluj-Napoca. Petrescu, I., Dragastan, O., 1981: Plante fosile. Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 471 p. Podani, J., 2015. A növények evolúciója és osztályozása: rendhagyó rendszertan. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest Virtual Paleobotany Lab: http://www.ucmp.berkeley.edu/IB181/VPL/Dir.html		

9. Értékelés

Tevékenység típusa	9.1 Értékelési kritériumok	9.2 Értékelési módszerek	9.3 Aránya a végső jegyben
9.4 Előadás	Elméleti ismeretek: a bemutatott fogalmak ismerete, valamint az elsajátított ismeretek alkalmazása	Írásbeli dolgozat a félév végén	70%
9.5 Szeminárium / Labor	Az egyes növénymaradványok felismerése és elemzése	Gyakorlati vizsga és évközi feladatok	20%
	Egy összefoglaló tanulmány elkészítése		10%
9.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
• gyakorlatok, több, mint 85%-án (12 gyakorlat) való részvétel • az írásbeli dolgozat feladatainak min. 50%-os arányban való helyes megoldása • a gyakorlatokon kapott feladatok átlaga, valamint a gyakorlati vizsga alkalmával kapott feladatlpra a min. 5 osztályzat elérése			

10. SDG-ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)

A fenntartható fejlődés általános ikonja								
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
								Nem alkalmazható
☐	☐	☐	X	☐	☐	☐	☐	☐

Kitöltés időpontja:

Előadás felelőse:

Szeminárium felelőse:

2026. 04.10.

Az intézeti jóváhagyás dátuma:

Intézetigazgató:

2026.04.21.